REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și a următórele Birourĭ de anunciurĭ:

In Viena: M. Dukes Nachf. Nax. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr.
— Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-riĭ de *Duminecă* 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-riĭ de *Duminecă* 8 francĭ.

Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-niĭ colectorĭ.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Têrgul Inuluĭ Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 247. **Brașov, Lunĭ-Marțĭ 7 (20) Noemvrie.** **1900.**

„Noua ordine“.

Una din foile mai bine informate despre curentele din sferele guvernuluĭ Szell, folosind ocasiunea, ce i-o oferă închiderea sesiunei a patra și deschiderea sesiunei ultime a dieței, își i-a avêntul de a schița situațiunea de față a „regimuluĭ Coloman Szell“ și programul sĕu de acțiune față cu viitórele alegerĭ dietale.

Opera de regenerare — ḑice „Bud. Tagblatt“, — despre care vorbim, în a căreĭ serviciu s'a pus Szell după căderea luĭ Banffy, a făcut în timpul mai recent în tóte direcțiunile nisce progrese rapide și se póte ḑice aḑĭ cu îndreptățire, că noul regim al luĭ Coloman Szell, întru cât s'a putut în împrejurările esistente, este stabilit“.

De un an de ḑile și mai bine se tot vorbesce de „opera de regenerare“ al luĭ Szell, dér nu scim cum se face, că regenerarea nu se vede nicăirĭ, afară, póte, décă am admite dimpreună cu fóia goldișistă din Arad, că „regenerarea“ se manifestă în ultimele numirĭ de fișpanĭ, îndepărtându-se aceia, „carĭ au întărîtat lumea“ și numindu-se persóne“, al „căror caracter impune“ în tóte părțile bună-óră cum este presentat acum de ceĭ dela amintita fóiă noul fișpan al Aradului.

Face aprópe o straniă impresiune când fóia ungurésca caracteriséză resultatul sesiunei a treia a dietei, afirmând că în acéstă sesiune s'a petrecut „delăturarea sistemului de guvernare, care a apăsat Ungaria de douĕ-ḑecĭ de anĭ și care părea, că voesce sĕ se eterniseze“ și accentuând, că în sesiunea a patra, ce s'a încheiat acum, s'a continuat cu succes la stabilirea uneĭ nouĕ ordine.

Nu se spune niceĭ a-dată în ce consistă noul regim și noua ordina a lucrurilor, dér din întréga espunere a foiĭ guvernamentale reiese, că, pe lângă „maĭ multe altele“, carĭ vor sĕ fiă de-ocamdată retăcute, regenerația de căpetenia o va esercita legea asupra judicatureĭ Curieĭ în afacerile electorale.

La vre-o schimbare în situațiunea tristă și deplorabilă a naționalităților nu se gândesc niceĭ ceĭ ce pretind a lucra pentru introducerea noueĭ ordine, niceĭ aceia carĭ îĭ tămâiază prin pressă și fac propagandă în favorul pretinseĭ lor opere de regenerare.

E vorba numaĭ ca Szell cu ceĭ din jurul sĕu și cu flancul sĕu apponyist sĕ-șĭ asigure și întărescă posițiunea față cu elementele așa ḑise ale vecheĭ partide liberale. Maĭ e vorba și de unele și altele așa numite reforme, dér ca aceia, carĭ vor sĕ realiseze noua operă de regenerare, sĕ se fi gândit orĭ sĕ se gândéscă și numaĭ o clipită serios și sincer la modul cum ar puté fi împăcate naționalitățile, niceĭ pomenire.

Cu tóte acestea oficioșiĭ dela ḑiaristică nu încetéză, cum vedem, de a vorbi chiar de o delăturare a sistemuluĭ de guvernare, ce s'ar fi sĕvêrșit în anul acesta. Se vĕd a fi fórte încreḑuțĭ în steaua regimuluĭ Szell, deșĭ nu tocmaĭ necondiționat, căcĭ étă ce cetim în ḑiarul guvernamental din cestiune:

„Ce-i drept, stabilirea deplină a noueĭ ordine încă nu s'a făcut, acésta și din causa împrejurărilor încă nu s'a putut, dér se mai cere pentru acésta și timp!...“

Credem și noi, că e de lipsă timp și încă fórte mult timp pentru stabilirea uneĭ nouĕ ordine, care sĕ împedece orĭ-ce reîntórcere a vechilor stărĭ triste și îngrijitóre. Pe lângă timp s'ar maĭ cere însĕ multă, fórte multă bunăvoință și acésta este partea cea maĭ slabă a guvernanților Ungurĭ.

Ei fac încercările cele maĭ încordate și cutezate, ca sĕ le iasă socotéla, ce șĭ-au compus'o eĭ în creeriĭ lor aprinșĭ, care însĕ nicĭ-odată nu se va potrivi cu socotéla din têrg.

De ce se maĭ perdem însĕ cuvinte; maĭ bine sĕ constatăm scurt, că după însășĭ mărturisirea foieĭ deamintite, tótă opera se concentréză de-ocamdată în pregătirea acțiuneĭ guvernuluĭ la nouele alegerĭ dietale. De aceea o și spune, că după-ce mișcarea electorală va lua în curênd un mare avênt în tótă țéra, guvernul nu maĭ póte sĕ stea liniștit, ci trebue sĕ între și el cu o ḑi maĭ curênd în acțiune, chiar décă terminul alegerilor va fi ceva maĭ îndepărtat.

Astfel sĕ speréză în cercurile guvernuluĭ, că acesta scurtând sesiunea din urmă a dieteĭ și grăbindu-se a intra în acțiunea electorală, va puté sĕ-șĭ câștige o majoritate.

In curênd vor începe dér pretutindenĭ corteșirile celor dela guvern și cu ele se va inaugura un period plin de ademenirĭ pentru rîmnitoriĭ la pacturĭ și înfrățirĭ. Ceĭ cu convingerĭ tarĭ politice-naționale trebue decĭ cu atât maĭ vêrtos sĕ veghieze și sĕ fiă la postul lor.

Un incident în dieta croată. Din *Agram* se anunță, că în ședința de Vinerĭ a dieteĭ croate s'a produs un sgomotos incident în urma neînțelegeriĭ dintre deputatul *Frank* și oposiția unită. In numele oposițieĭ deputatul *Brestyenszky* a înaintat o moțiune de urgență, în care cere sĕ se presenteze dieteĭ declarația moștenitoruluĭ de tron privitóre la căsĕtoria luĭ. Deputatul *Frank* ridicându-se a declarat, că acésta nu este suficient și că propunerea se opune intereselor Croațieĭ. In urma acesteĭ declarațiunĭ se născu un sgomot uriaș. Membriĭ opozițiuneĭ unite cu pumniĭ ridicațĭ și înjurând năvăliră asupra luĭ Frank și o încăerare ar fi fost inevitabilă, décă președintele n'ar fi suspendat ședința.

După redeschiderea ședințeĭ *Frank* luă cuvêntul și ḑise, că înarticularea declarațiuneĭ moștenitoruluĭ de tron însémnă o negare a dreptuluĭ Croațieĭ de a continua tratărĭ indirecte cu coróna, fiind-că declarațiunea nu recunósce decât sancțiunea pragmatică ungară. El maĭ adause, că în loc de a-se cere înarticularea declarațiuneĭ, ar trebuĭ sĕ se ridice proteste înflăcărate contra eĭ.

Cu acésta incidentul s'a sfîrșit. La votare moțiunea de urgență a fost respinsă și propunerea s'a predat comisiuneĭ afacerilor interne.

Ruptură între „ugroniștĭ“. In sînul fracțiuneĭ „ugroniste“ a partideĭ independente s'a întêmplat la finea sĕptĕmâneĭ o ruptură pe față. *Polonyi* G. și *Szalay* K. șĭ-au anunțat adecă eșirea lor din partida ugronistă pe lângă susținerea principiilor independente. Casul acesta se consideră ca începutul procesuluĭ de totală descompunere a partideĭ din cestiune.

Alegerile din Bucovina.

Partidul poporal român din Bucovina a lansat un apel către alegĕtorĭ prin care recomandă cu căldură candidaturile d-luĭ Dr. George Popovicĭ și a baronuluĭ Eudoxie Hurmuzachi. Acest apel e semnat de d-nul Dr. *Iancu cavaler de Flondor*, șeful partiduluĭ poporal român, și de alțĭ 275 alegĕtorĭ fruntașĭ. Étă-l:

Românĭ!

Poporul nostru, supus stăpânireĭ Impĕratuluĭ Francisc Iosif I, ține cu sfințenia vechiuluĭ jurămênt la Impĕrat și împĕrăția, cu atât maĭ mult, cu cât este convins, că sórtea némuluĭ român este legată de sórtea monarchieĭ nóstre. Acest popor, care în vremurĭ grele, când Tronul și Impĕrăția Habsburgică erau sguduite în temelia lor, a sciut sĕ sară cu vitejie, jertfiind viață și avere, în apărarea iubituluĭ Domnitor, acest popor, care cu tot aceeașĭ sfințeniă ține la lege, la neam și la pămêntul sĕu adăpat de sângele eroilor sĕĭ, el trebue sĕ scie a-șĭ apăra și sfânta sa moștenire, ca sĕ o lase strănepoților precum am primit'o dela străbunĭ.

Moșnean pe pămêntul Bucovineĭ, poporul român e astăḑĭ strîmtorit în limbă, în lege, în datinĭ și în avere. Acésta îl aduce la desperare. Jalea și durerea însĕ cât de marĭ sĕ fiă, nu dau ajutor. Esperiențele de până acum ne-au pătruns de convingere, că dela alțiĭ nu, ci numaĭ dela vrednicia proprie depinde viitorul nostru.

Aceste convingerĭ au dat nascere *partiduluĭ poporal național*, care cu brațe deschise primesce pe fiă-care Român călăuzit de voința neclintită sĕ lupte cu bărbăția și desinteresare pentru binele poporuluĭ român.

Programul partiduluĭ poporal național e următorul:

Pe terenul bisericesc:

Deplina autonomie a bisericeĭ nóstre; convocarea și instituirea definitivă a congresuluĭ bisericesc, înzestrat cu tóte drepturile cuvenite după canóne și legile Statuluĭ; cerem ca averea bisericéscă sĕ se întrebuințeze numaĭ pentru scopul cel sfânt, pentru care e menită; cerem conservarea neștirbită a caracteruluĭ istoric român al bisericeĭ nóstre; vom susținé pacea confesională, décă biserica și drepturile sale vor fi respectate și de celelalte confesiunĭ.

Pe terenul școlar:

In deplina consciință a importanțeĭ cultureĭ naționale, cerem crescerea și instruirea poporuluĭ nostru pe basa învĕțămêntuluĭ național; în prima linie în școlile poporale și în medii și în mod corĕspunḑĕtor și la Universitate. Absolut nu vom suferi ca școlile sĕ se abată dela menirea lor și sĕ se prefacă în institute de desnaționalisare și propagandă politică.

Pe terenul administrativ cerem dregătoriĭ imparțiale și obiective, cu cunoscința țĕreĭ, némuluĭ și limbeĭ nóstre. Ne vom opune cu tótă puterea contra ocupăreĭ posturilor la dregĕtoriĭ cu bărbațĭ strĕinĭ de țéră. Nu vom maĭ suferi ca poporul român și limba sa sĕ fiă tractate în țéra proprie în mod vitreg și cu disprețul legeĭ fundamentale de stat. Cerem separarea completă a Bucovineĭ în tóte afacerile sale publice de influența galițiană, prin urmare înființarea neîntârḑiată a uneĭ Curțĭ de apel și a uneĭ direcțiunĭ a căilor ferate bucovinene în tótă țéra.

Pe terenul economic vom lucra din rĕsputerĭ, ca țĕranul român sĕ rĕmână stăpân al pămêntuluĭ și avereĭ sale, conscĭu fiind, că dênsul este temelia némuluĭ nostru. Vom cere instituțiunĭ pentru regularea credituluĭ agricol; formarea de asociațiunĭ agricole obligătóre: instituțiunĭ de asigurare asupra avereĭ mobile și imobile a țĕranuluĭ; regularea neamânată a rîurilor din tótă țéra; tarifurĭ vamale escepționale în comerciul cu țĕrile învecinate; în fine regularea cestiuneĭ muncitorilor agricolĭ.

Pe terenul politic vom lucra la desvoltarea autonomieĭ țĕreĭ cu condiția însĕ, că esistența nóstră națională ne va fi garantată. Ne vom lupta din rĕsputerĭ contra tendințeĭ agresive a Rutenilor și ne vom atașa în lupta acésta acelor națiunĭ, carĭ cu noĭ împreună au a se apĕra în contra aceluiașĭ dușman etnic.

Pretindem ca poporul român sĕ fiă representat în Corpurile legiuitóre nu numaĭ corĕspunḑĕtor numĕruluĭ și importanțeĭ sale istorice, ci și nealterat conform principiilor sale politice. Ne vom intrepune decĭ pentru dobândirea sufragiuluĭ universal și direct.

Alegĕtorĭ Românĭ!

Stăm înaintea alegerilor pentru Camera imperială. E momentul suprem când poporul român din Bucovina se póte solicita ca un factor serios, care nu va admite sĕ fiă tratat ca un popor de rangul al doilea și ca o cantitate negligiabilă.

Partidul poporal național, convins de responsabilitatea ce o are înaintea neamuluĭ sĕu, vĕ recomandă cu tótă căldura, ca deputațiĭ în curia a V pe d-l Dr. *George Popovicĭ*, în curia a IV a districtuluĭ electoral Cernăuțĭ-Sireto Storojineț pe d-l Bar. *Eudoxie Hormuzachi.*

Alegĕtorĭ românĭ! Aceștĭ doĭ bărbațĭ, carĭ au adus jertfe marĭ și au dat cele maĭ înalte doveḑĭ de iubire de neam și de bărbăția neclintită, se cuvine sĕ fiă aleșiĭ poporuluĭ român. Sĕ luptăm decĭ pentru alegerea acestor doĭ bărbațĭ vrednicĭ cu inimĭ voióse, cu suflete curajóse, plinĭ de credință și bărbăția.

La luptă decĭ, poporule român, cu credință în Dumneḑeu și viitorul Tĕu!

Cernăuțĭ, în Noemvrie 1900.

Atentat în contra împĕratului Wilhelm.

In contra vieţii împĕratului german *Wilhelm* s'a făcut Vinerĭ un atentat în Breslau.

Impĕratul sosise Vinerĭ la órele 12 şi 45 cu tren separat la gara din Breslau, însoţit de principele de Meiningen şi de nevasta acestuia. După-ce şi-a luat rĕmas bun dela principesa, s'a urcat în trăsură cu principele de Meiningen, mergênd spre casarma chirasirilor. Drumul lor însĕ a fost turburat într'un colţ de stradă. O femeiă, care stetea în primul şir al publicului privitor, a aruncat o sĕcurice asupra trăsureĭ. Ea n'a nimerit însĕ, decât partea de dindĕrĕt a coşului trăsureĭ. Poporul vĕdênd încercarea; de atentat a năvălit asupra criminalei femeĭ voind s'o sfâşie, poliţia însĕ arestându-o imediat, a scăpat'o astfel din mânile poporului iritat. Până la comiterea atentatului, femeia a ţinut securicea învelită într'o naframă.

Pe drum până la poliţiă femeia criminală ḑicea mereu, că a fost îndemnată de alţii sĕ facă acésta. Ea a mărturisit, că securicea a cumpărat'o în diminéţa ḑilei şi spunea într'una: — Trebue sĕ omor pe împĕratul. L'aşĭ fi şi nimerit, dér m'a adus în incurcătură principele de Meiningen.

In primele momente scirea despre acest atentat a produs sensaţiă colosală, mai ales în Berlin. S'a dovedit însĕ în urmă, că criminala din cestiune cu numele *Schnapka* Zelma, nu-i în tóte minţile, e o nebună, sufere de mania persecuţiunei şi crede, că tótă lumea îĭ este duşman. Nu póte fi prin urmare vorba aicĭ despre un atentat politic.

Procesul asasinilor bulgarĭ.

Bucurescĭ, 3 (16) Noemvrie.

Şedinţa de erĭ s'a început la ora 1. Se introduc acusaţii şi se continuă interogatoriile. Mai întâiŭ este întrebat tînĕrul student Alex. Trifanoff, preşedintele comitetului secret bulgar din Bucurescĭ, care cu o figură imobilă şi c'un ton rece face revelaţiunĭ sensaţionale. Arătările lui consună cu probele adunate de justiţiă şi rĕspândesc multă lumină. După el a fost întrebat asasinul lui Mihăileanu, crudul şi îndĕrĕtnicul Stoiau Dimitroff.

Interogatoriul lui Alex Trifanoff.

Preşedintele: Scĭ românesce?

R. Sciu puţin.

I. Cu câte lunĭ înainte de crimă ai venit în Bucurescĭ?

R. Cu treĭ lunĭ înainte.

I. Ai venit sĕ învĕţĭ sciinţe de stat?

R. Da.

I. Cunosceai pe Sarafoff., Kovaceff?

R. Cunosceam pe Sarafoff, decând era oficer, pe Kovaceff şi pe Davidoff.

I. Ai trimis în Decemvrie o scrisóre către comitetul suprem din Sofia?

R. Da.

I. Poţĭ sĕ spui ce conţinea scrisórea?

R. Mai mulţĭ macedonenĭ ne-au întrunit sĕ fondăm o societate.

I. Aţĭ cerut autorisare dela comitetul din Sofia?

R. Da.

I. Ce scop are acea societate?

R. Liberarea Macedoniei de sub jugul turcesc.

I. Prin revoluţiă?

R. Da.

I. Explică scrisórea.

R. Nu pot pe românesce.

I. Vréi sĕ vorbescĭ bulgăresce numai pentru scrisóre?

R. Da.

D-l Lazăr Duma servesce de interpret şi rógă pe Trifanoff sĕ explice scrisórea.

Rĕspuns: Vĕdênd starea nenorocită a Bulgarilor din Macedonia, s'a hotărît fondarea unei societăţĭ ca sĕ ajute cu banĭ şi moralmente pe compatrioţii lor. A cerut dela comitet sfaturĭ, cum sĕ procedeze în acéstă afacere. Au iscălit mai mulţĭ studenţĭ.

Preşedintele. Ai primit rĕspuns la acea scrisóre?

Trifanoff (în românesce). Da.

I. Recunoscĭ acéstă scisóre?

R. Da, asta e scisórea.

D-l preşedinte cetesce srisórea:

„Comitetul suprem, d-lui Alex. Trifanoff. Stimate domn! Am primit scisórea, vĕ arătăm mulţumirĭ pentu scopul vostru, sperând că nu veţĭ esita a face şi cele-l'alte sacrificii, ce vi se vor cere pentru realisarea idealului bulgăresc, pentru formarea Bulgarieĭ marĭ, înţelegêndu-se prin acésta ;Bulgaria cu Macedonia şi Dobrogea....

Semnat p. preşedinte: Davidoff. Kovaceff, secretar."

I. Când ai primit scrisórea?

R. Nu'mĭ aduc aminte.

I. Scrisórea órtă data de 8 Decemvrie. Pobabil că ai primit'o peste vre-o douĕ ḑile. A venit vre-o personă peste douĕ ḑile din Sofia?

R. Da, Sarafoff, şi a tras la hotel Unirea.

I. Ai fost séra la el?

R. Da.

I. Cine era acolo?

R. Pop-Arsoff, Bosniacoff şi Bogdanoff.

I. Ce aţĭ vorbit acolo?

R. Mi-a spus sĕ preparăm revoluţia în Macedonia; am primit, am jurat, şi după mine au mai jurat Pop-Arsoff, Bogdanoff şi Bosneacoff.

I. Aţĭ jurat pe o cruce cu un pumnal?

R. Da.

I. Pe urmă, ce aţĭ mai vorbit?

R. Revoluţia era sĕ se prepare pentru luna Iunie şi s'a discutat, care ar fi mijlocul, ca sĕ se împiedice România şi Serbia de a întra în Bulgaria. Eu am ḑis, că e bine sĕ se agite cestiă evreéscă. Sarafoff mĭ-a ḑis, că asta e o copilărie, şi a propus ceva mai mare, dér asta sĕ nu mĕ privéscă pe mine, Trifanoff. Atuncĭ au însărcinat pe Bosneacoff şi pe Bogdanoff ca sĕ asasineze pe M. S. Regele.

I. Ce indicaţiĭ au dat Bosneacoff şi Bogdanoff despre obiceiurile regelui de a eşi?

R. Bosneacoff a ḑis, că regele merge singur, ér Bogdanoff a ḑis, că umblă şi cu un aghiotant.

I. A ḑis Sarafoff, că décă nu aveţĭ voi curagiŭ sĕ faceţĭ, face el singur atentatul?

R. Da, după-ce Pop-Arsoff făcuse óre carĭ observaţii cum sĕ se esecute planul.

Trifanoff vorbesce emoţionat. D. avocat Fotescu rógă pe d. preşedinte sĕ acórde acusatului favórea de a avé un pahar de apă, fiind fórte emoţionat. I-se aduce un pahar cu apă.

I. Îţĭ aducĭ aminte, că Sarafoff a ḑis, că trebue asasinat Regele Românieĭ şi Serbiei pentru treĭ considerante: Intâiŭ pentru-că sunt duşmanĭ ai nĕmului bulgar, 2-lea sunt înţeleşĭ cu Turcia şi al 3-lea, că vor întra în Bulgaria?

R. Da.

I. Cât a stat Sarafoff în Bucurescĭ?

R. O séră.

I. Când te-a declarat president?

R. Când l'am întêlnit la gară la plecare, şi mĭ-a spus s'o spun tuturor studenţilor.

I. De ce te-a ales ca president pe d-ta, om cult, şi te-a pus alăturea în comitet cu bragagiul Bosniacoff, cu bucătarul Pop-Arsoff, etc.?

R. La început n'am înţeles, pe urmă am inţeles, că a voit sĕ facă din eştia nisce instrumente.

I. Cunoscĭ acéstă scrisóre?

R. Da, a fost trimisă de Sarafoff lui Bosniacoff!

I. Cetesce-o.

Trifanoff o cetesce în bulgăresce.

D. preşedinte cetesce: „Comitetului secret din Bucurescĭ. Instrucţii nouĕ nu vĕ dăm, vĕ trimitem un cotor puntru strângerea banilor. Ce s'a făcut cu cestia dela hotel Avram? (de spargere). Băgaţĭ de sémă la realisarea *principalului scop*".

I. Ce înţelegea Sarafoff prin principalul scop?

R. Omorîrea Regelui.

I. Dér afacerea dela hotel Avram?

R. O spargere.

I. Mai era vorba şi de alte spargerĭ dela d-na Velicu?

R. Da.

Acusatul recunósce, ca şi Karambuloff protocolul şedinţei comitetului din Bucurescĭ, în care se vorbesce de articolul din „Peninsula Balcanică".

Urméză interogatoriul contradictor între Trifanoff, Miteff şi Karambuloff asupra scrisoriei lui Sarafoff, în care se vorbea de asasinarea Regelui Carol. Trifanoff susţine, că acéstă scrisóre a fost arsă de Miteff, ceea-ce însé Miteff négă ḑicênd, că scrisórea arsă era aceea în care Sarafoff ordonă ca Boiciu Ilieff sĕ omóre pe Fitowsky şi nu era relativă la omorîrea Regelui. Din contră Karambuloff afirmă, că i-s'a spus, că acea scrisóre se referea la asasinarea Regelui.

Acusatul Trifanoff istorisesce apoi cum au conceput planul pentru omorîrea lui Fitowsky şi cum s'a esecutat crima.

La întrebarea procurorului general, acusatul istorisesce convorbirea, ce a avut'o la Rusciuc cu căpitanul Troleff, care i-a confirmat complotul urzit în contra Rege lui, care hotărîseră sĕ fiă omorît cu o bombă şi nu cu revolverul.

Acusatul mai confirmă cumpĕrarea celor patru pumnale şi scóterea celor douĕ paşapórte pentru Poparsoff şi Bosneacoff— nu scie însĕ pentru ce scop.

Juratul Dr. Babeş: Care-i motivul ce a îndemnat pe acusatul Trifanoff sĕ facă aceste destăinuirĭ înaintea justiţiei?

R. Convingerea, că Sarafoff nu urmăresce acel ideal sfânt, care m'a entusiasmat pe mine şi pe ceilalţĭ.

Jurat. Dr. Babeş: Atuncĭ cum de te-ai făcut instrument la omorîrea lui Fitowsky?

R. Am fost însufleţit de cuvêntările lui Sarafoff, care a sciut sĕ mĕ intereseze asupra sórtei de plâns a Macedoniei. Pe atuncĭ n'aveam ochĭ de vĕḑut, n'aveam urechĭ de auḑit. Am următ planurile lui Sarafoff şi m'am simţit chiar onorat, că mi-a încredinţat presidenţa comitetului.

Apĕrătorul Durma: Ce om e Sarafoff?

R. Un om destul de inţelept, abil falsificator, abil spărgĕtor, un ucigaş, bun orator şi (ironic) un „bun patriot"! (Sensaţiune în sală. Ilaritate.)

Preşedintele: (ironic) Şi un bun patriot. (risete).

Apĕr. Durma: In séra de 10 Dec. cui a dat Sarafoff ordin sĕ omóre pe Rege?

R. Lui Bosneacoff, căruia Bogdanoff avea sĕ-i fiă ajutor.

I. E rudă Bogdanoff cu căpitanul Troleff?

R. E nepotul capitanului Troleff.

Apĕr. Sipsomo: Comitetul suprem e tolerat şi spriginit de guvernul bulgar?

R. E tolerat.

I. De ce comitetul a decis atentatul contra d-lui Tache Ionescu?

R. Nu pot sĕ sciu.

Preşedintele: (arată acusatului una din obligaţiile pentru împrumutul naţional emise de comitetul suprem din Sofia) Ai vĕḑut o asemenea obligaţiă?

R. N'am vĕḑut.

I. Uită-te la semnătură, sémănă?

R. Sémănă.

Se cetesce textul obligaţiunei rambursabile atuncĭ „când se va dobêndi Macedonia" (risete).

Şedinţa se suspendă la órele 3. d. a.

Interogatoriul lui Stoian Dimitroff.

Vine la rênd Stoian Dimitroff, asasinul lui Stefan Mihăileanu. El rĕspunde la întrebărĭ cu voce încétă, cu ochii plecaţĭ, pare că recitesce un rol studiat mai înainte.

A venit, ḑice, acum doi anĭ în ţéră ca croitor. Cu Iconomoff a făcut cunoscinţă într'o cârciumă, o lună după omorul lui Fitowsky.

Pumnalul îl avea dela Pop-Arsoff, care durmea la el. Cârciumarul Grapcea i-a spus luĭ Iconomoff, că ăsta (Dimitroff) e omul, care sĕ scape pe arestaţii (în afacerea omorului luĭ Fitowsky).

Iconomoff l'a însărcinat pe Dimitroff, ca sĕ facă sĕ pótă corespunde cu arestaţii prin proprietărésă.

I. De ce ai căpătat ură asupra lui Mihăileanu?

R. Am auḑit, că e un comitet unde se vorbea de lucrurĭ patriotice. Pe urmă am vĕḑut, că mai mulţĭ studenţĭ bulgarĭ vorbeau de articolele violente din „Peninsula Balcanică"; am luat şi eu un numĕr şi m'am indignat.

I. Va sĕ ḑică nu te-a îndemnat Iconomoff?

R. Nu.

Preşedintele îĭ dă sĕ citească nisce articole din „Peninsula Balcanică" şi'l întreabă, ce a înţeles.

Dimitroff stă aşa, fără sĕ rĕspundă.

Preşedintele îĭ spune sĕ explice în bulgăresce ce a înţeles şi acusatul rĕspunde aşa: *Rusofilii* ca sĕ aibă omenĭ, carĭ nu iubesc banii, avantagiu însemnéză socotélă (Risete):

Interpretul spune, că Dimitroff dă înţelesurĭ pe dos.

Preşedintele: Va sĕ ḑică spuĭ, că te-ai ispirat din cetirea ḑiaruluĭ.

R. Ba nu, nu numai de asta.

I. Din ce alta?

R. Pentru-că s'a expulsat Iconomoff şi alţĭ Bulgarĭ din causa articolelor din „Peninsula Balcanică".

Spune apoi, că a fost la Rusciuc, căcĭ îĭ spusese Iconomoff, că'l va ajuta cu banĭ căpitanul Troleff. A fost şi la Sofia, dér négă că a vĕḑut acolo pe Sarafoff şi Kovaceff.

I. Când te-ai întors la Rusciuc, ţi-a propus căpitanul Troleff sĕ omorĭ pe Mihăileanu?

R. Nu.

I. Te-a bătut cineva la instrucţiă?

R. Da (sensaţie).

I. Cine? judecătorul de instrucţie, uite-l aicĭ?

R. Da.

D. Cernescu ḑice, că vĕḑênd sistemul de apĕrare, ce se va întrebuinţa, sĕ se scótă afară ceilalţĭ complicĭ, Spiru Alexoff, Achim Peteff şi Bogdanoff, şi sĕ se asculte singur Dimitroff.

D. preşedinte dă ordin ca cei trei acusaţĭ sĕ se retragă.

Preşedintele vĕḑênd cinismul acusatului şi noul sistem de apĕrare, ordonă, în virtutea puterei discreţionare, sĕ se cheme de îndată spre a fi audiaţĭ d-l Oprescu, inspectorul poliţiei, d-l Raneti, reportor la „Epoca", interpretul Constantin dela siguranţă.

Acum Dimitroff şĭ-a schimbat tactica, vré sĕ denatureze tóte faptele. Pare că îndărjirea lui provine de acolo, că la instrucţiă i-se promisese indulgenţă, décă va spune adevĕrul, acum însĕ când a vĕḑut, că s'a adus un act de nascere, care-l arată ca major, s'a hotărît sĕ-şĭ rĕsbune.

Şedinţa se suspendă şi se redeschide la 5 fără un sfert.

S'au introdus toţĭ nouĕ acusaţii.

I. Te-ai rĕsgândit, Dimitroff? Spune-ne acum décă ai fost îndemnat de cine-va sĕ comiţĭ crima?

R. N'am fost îndemnat de nimenĭ.

I. La instrucţie ai spus, că ai fost îndemnat de Alexoff, Peteff, Iconomoff, căpitan Troleff, Sarafoff, Davidoff, Kovaceff, Petroff.

R. N'am fost îndemnat de nimenĭ.

I. Ai spus, că ai fost torturat?

R. N'am ḑis, că am fost torturat, am fost zăpăcit; dér mi-s'au tras palme.

I. Cine ţĭ-a tras palme?

R. Judecătorul de instrucţiă.

D-l Florescu (de pe scaun). Minţĭ!

D-l preşedinte sună clopoţelul.

D-l preşedinte dă ordin sĕ se introducă d-l Raneti.

D-l Raneti spune, că într'o ḑi a întrat în cabinetul judecătorului de instrucţiă şi a întrat în vorbă cu Dimitroff, dându-se de publicist bulgar şi avênd în mână un număr din „Peninsula Balcanică". Pe urmă d-l judecător de instrucţiă a învitat pe Dimitroff, ca sĕ vorbéscă cu Raneti şi sĕ-i povestéscă lui ca şi cum ar fi Sarafoff, ceea ce a vorbit cu Sarafoff la Sofia.

Dimitroff se duce la d-l Raneti şi vrea sĕ-i întindă mâna, cum a făcut cu Sarafoff, apoi vré sĕ-şĭ retragă mâna, dér judecătorul de instrucţiă îi spune sĕ dea mâna şi sĕ reconstitue scena. Dimitroff ḑice ca şi când ar fi Sarafoff de faţă: „Eu sunt trimis de Iconomoff pentru fapta aia (omorul lui Mihăileanu) şi am venit sĕ iau ordine..." Pe urmă Dimitroff ḑice, că Sarafoff l'a sărutat, l'a pus sĕ jure, i-s'a dat un revolver şi banĭ, ca sĕ se întórcă la Rusciuc.

D. Raneti mai spune, că Dimitroff a declarat pe toţĭ aceia, carĭ i-au îndemnat sĕ comită crima.

D. preşedinte (către Dimitroff.) E adevĕrat?

Dimitroff. E adevĕrat, că am spus, dér am spus de frica.

I. Ce frică?

R. M'a bătut diminéţa d-l prim-procuror.

I. Acum ḑicĭ, că te-a bătut d-l prim-procuror.

I. (către Raneti.) Era vesel Dimitroff când povestea?

R. Da, era vesel.

D. preşedinte învită pe d-l advocat Butoianu sĕ declare, ce scie şi dânsul.

D. Butoianu spune, că şi el într'o di a fost pe la cabinet, a vĕḑut pe Dimitroff, l'a încuragiat sĕ spue adevĕrul, şi Dimitroff a spus tot, cum s'a dus la Sofia, cine l'a îndemnat etc.

Dimitroff tăgăduesce.

D-l inspector Oprescu asemenea spune că a fost la cabinet, când Dimitroff a mărturisit totul.

Dimitroff spune, că în ḑiua aceea 'l bătuse d-l director, d-l prim-procuror şi d-l şef de siguranţă.

Un grefier dela cabinet asemenea e întrebat şi face o deposiţiă analógă cu d-l Oprescu.

D-l preşedinte: Mie mi-ai mărturisit tot, şi eu te-am bătut?

Dumitroff. Dér mi-a spus d-l judecător, décă nu voiŭ spune aşa, o sĕ fiu bătut.

D-l Cernescu. Dér acum nu eştĭ bătut, de ce spui altfel?

Dimitroff. Acum fiă ce-o fi.

Preşedintele. Vĕḑ, că nu vréi sĕ spui adevĕrul. Spune acum, cum ai comis crima, cine ţi-a arătat pe Mihăileanu; nu ţi-l'a arătat Burlacoff?

R. L'am întrebat cine e, dér nu i-am spus pentru-ce. Un bĕtrân mĭ-a arătat pe Mihăileanu.

I. Adevĕrat e, că l'ai pândit de mai multe-orĭ pe Mihăileanu, şi că în séra aceea când ţi-l'a arătat, ai spus, că l'ai fi omorît chiar pe calea Victoriei?

R. Da, e adevĕrat.

I. Povestesce cum ai comis crima în séra de 22 Iulie.

Dumitroff spune cum l'a urmărit pe Mihăileanu, lucru sciut, cum l'a omorît, cum i-a căḑut pălăria, cum s'a ascuns într'o clădire, unde a fost prins.

(Continuarea în Nr.-ul viitor.)

*

In şedinţele de Joi şi Vinerĭ s'au terminat interogatoriile acusaţilor şi ascultarea celor 6 martorĭ.

In şedinţa de Sâmbătă, după-ce s'au ascultat informatorii chemaţĭ erĭ în virtutea puterei discreţionare a d-lui preşedinte al Curţii cu juraţĭ, a luat cuvêntul partea civilă. Cel dintâiŭ a vorbit d. Take Policrat, după d-sa va vorbi d. Const. Cernescu, ér d. P. Grădişteanu va încheia seria pledoariilor părţei civile. Rechisitorul representanţilor ministerului public va începe Lunĭ, Dumінecă neţinêndu-se şedinţă.

Sâmbătă urma sĕ se judece în contumace acusaţii absenţĭ din procesul asasinilor bulgarĭ. D. Giuvaru preşedintele Curţii cu juraţĭ, a amânat judecarea lor pentru ḑiua de 7 Noemvrie, ultima ḑi a sesiunei estraordinare a Curţiĭ cu juraţĭ. Décă însĕ desbaterile procesului nu se vor termina până la acea dată, d. preşedinte va prelungi sesiunea încă cu cincĭ ḑile.

SCIRILE ḐILEI.

— 6 (19) Noemvrie.

O interesantă declarare. Ḑiarul bisericesc „Apostolul" din Bucurescĭ publică în numĕrul sĕu mai nou următórea scire: Vinerea trecută *D. Paulescu*, doctor în medicină şi în sciinţele naturale din Paris, şĭ-a inaugurat cursul de fisiologiă la facultatea de medicină din capitală, înaintea unui numĕros auditoriu, compus din studenţĭ şi intelectualĭ. D-sa, după ce a espus într'o splendidă cuvêntare deosebirile fundamentale între chimie şi fisiologiă, arătând cum cea dintâiŭ se mulţumesce cu causele imediate, pe când cea dea doua caută causele finale ale fenomenelor, a terminat declarând, că *vecĭnic causa causelor va rĕmâne necunoscută şi că cu cât cine-va va aprofunda mai mult tainele sciinţei, cu atât esistenţa unei forţe imperióse şi consciente, a lui Dumneḑeu, rĕsare mai evidentă în min'ea omenéscă.* D. Paulescu e unul din cei mai strălucіţĭ elevĭ ai universităţii din Paris, unde a studiat timp de doi-spre-ḑece anĭ.

Fişpanul dela Braşov. „Egyetertes" este informat, că în consiliul ministerial de Miercurĭ s'a întêmplat deja decisiunea în afacerea numirii noului fişpan la Braşov. Va fi numit proprietarul ungur din Ighiu (M. Igen) *Kiss* Balint, şi probabil, că numirea lui va şi fi publicată cât de curênd în fóia oficială.

Procesul lui Mihăileanu şi Macedonenii. Se aştéptă în Macedonia — scrie „Dorul Românului" — cu multă nerăbdare judecata procesului lui Dimitroff, ucigaşul regretatului luptător naţionalist Stefan Mihăileanu, care după cum, se scie, este din Scopia, şi se comentéză fórte mult mĕsurile de siguranţă, ce a luat România, espulsând sute de Bulgarĭ. Macedonenii din districtul Calcaudeleu şi Gostivarĭ, carĭ se hrăneau în România şi de pe spinarea cărora trăia acolo întréga piaţă de lipscanĭ, aprovisionându-i cu cele trebuinciόse, la întórcerea din România cu chimirurile pline, sunt disperaţĭ.

Bóla Ţarului. Despre bóla Ţarului Rusiei s'a rĕspândit prin unele ḑiare scirea, că ar fi fost provocată de *înveninare*. Scirea acésta nu se confirmă însĕ. Buletinele mai nouĕ date în Livadia, presentă starea sănĕtăţii Ţarului mai puţin îngrijitóre. O telegramă din Constantinopol cu data de 17 Nov. spune, că Ţarevna rĕspundênd Sultanului la o întrebare telegrafică a acestuia despre starea sănĕtăţii Ţarului, ḑice, că bóla este fórte normală. „Köln. Ztg". are însĕ scirea, că au sosit veştĭ fórte neliniştitóre despre starea Ţarului. E probabil, că Ţarul a beut apă cu ghiaţă, care era înfiinţată, şi din apa acésta s'a îmbolnăvit.

Adunare amânată. Primim pentru publicare scirea următóre: Din causa unui incident trist întêmplat în familia d-lui Florian Sĕlăgian paroch în Pişcolt — adunarea despărţămêntului Sătmărean — convocată pe 21 Nov. 1900 n.; se revócă pe timp nehotărît. Moftinul-mic, 16 Nov. 1900. George Şuta, direct. despărţ.

Doctorĭ românĭ în Macedonia. „Peninsula Balcanică" spune, că sultanul a semnat firmanurile pentru numirea d-lui Simu Berberi ca doctor primar în Castoria şi a d-lui Ioan Barac ca doctor primar în Cojan, vilayetul Monastir, amêndoi tinerĭ românĭ din Macedonia, carĭ şĭ-au făcut studiile la Constantinopol.

Pentru masa studenţilor românĭ din Braşov au întrat **20 corόne** dela d-na *Lucia vĕd. Val. Bologa* cu destinaţiunea a se incorpora la *„fundaţiunea Valeriu Bologa"* pentru mesa studenţilor. Priméscă nobila donatóre cele mai vii mulţămite. Direcţiunea şcólelor.

Thomas Langer fost jude cercual reg. ung., membru în representanţa comitatensă şi orăşenéscă, epitrop la biserica rom. cat. din loc, a rĕposat în 17 Noemvrie în etate de 82 anĭ. Inmormêntarea, la care a participat un public fórte numĕros, s'a sĕvêrşit aḑĭ.

O bólă periculósă graséză de cât-va timp, după cum se scrie, în comuna Ersek-Cĭanad, lângă Baja, printre animalele de casă ale locuitorilor. Bóla e cu atât mai periculósă, cu cât ómenii încă se molipsesc fórte uşor dela animale. Sĕptĕmâna trecută dela o vacă s'au îmbolnăvit totĭ membrii unei familii, dintre carĭ patru au şi murit. Ḑilele trecute unui ţĕran i-s'au înbolnăvit douĕ oi. Stăpânul le-a căutat cu de-amĕnuntul sĕ vadă, ce li-e. In scurt timp după acésta au început sĕ se umfle mânile ţĕranului, ér până la prânḑ întreg corpul i-s'a umflat; diua următóre la 8 óre séra a murit între marĭ chinurĭ. Acum s'au îmbolnăvit soţia şi o fetiţă de trei anĭ a ţĕranului decedat. Nu s'a putut încă constata, că ce bólă póte fi acésta.

Epilogul fraticidiului din Sătmar. „Bud. Hirlap" primesce din sorginte bine informată scirea, că decisiunea preaînaltă în afacerea omorului din Sătmar s'a întêmplat deja. Presidiul Curiei a trimis Vinerĭ la Satmar sentinţa ce a adus'o, precum şi decisiunea Maj. Sale, în urma căreia pedépsa cu mórte a complicelui *Zsoldics* Mihaly a fost schimbată în robiă pe viaţă, ér faţă cu *Papp* Bela a dat curs liber justiţiei. Drama înfiorătóre se va sĕvêrşi aşadér în timpul cel mai scurt. Preşedintele tribunalului din Sătmar va publica în şedinţa închisă judecata curiei şi decisiunea monarchului, de faţă fiind la publicare procurorul, apĕrătorii şi condamnaţii. *Papp* Bela va fi dat apoi călĕului spre strangulare, care se crede, că se va întêmpla mâne diminéţă.

Serbările din Gârbova de jos. Primim următórele 2 învitărĭ: Invitare la *Sfinţirea bisericei gr. cat. din Gârbova de jos*, ce se va sĕvêrşi Duminecă în 12 (25) Nov. 1900 de către Escelenţa Sa Prealuminatul şi Preasânţitul Domn *Dr. Victor Mihalyi de Apşa* Archiepiscopul şi metropolitul gr. cat. de Alba-Iulia şi Făgăraş. Comitetul parochial. Gârbova-de jos, 12 Nov. 1900. — Obs: După S. Liturgiă va fi masă comună, la care e de a se solvi o taxă de 2 cor. şi cei ce doresc a participa sunt rugaţĭ a se însinua cel mult până la 23 Nov. la parochul local Simion Marcu.

Invitare la producţiunea declamatorică-teatrală, ce se va aranja la 25 Nov. st. n., din incidentul sfinţirii nouei bisericĭ din Gârbova-de-jos, cu programul următor: 1) „Duşmancele" de G. Coşbuc declam. de de d-şóra Anuţa Patachi. 2) „Rusaliile" vodevil într'un act de V. Alexandri, representată de d-nii: Ios. Marian, Iuliu Roşca, Francisc Boţan, d-şóra Elena Raţiu, d-l Emiliu Bitea, Ioan Frăţilă, Alimpie Stan, d-şóra Mariţi Rozor, d-şóra Patachi. 3) „Ţiganul", monolog de *** predat de d-l Aurel Marcu. După producţiune urméză dans. Inceputul la 7 óre séra. Intrarea de persónă 1 cor., de familiă până la 3 membri 2 cor.; de familiă peste 3 membri 3 cor. Venitul curat e destinat pentru biserica din Gârbova de jos. — Orĭ ce suprasolvirĭ şi oferte marinimóse se vor chita cu mulţămită pe cale ḑiaristică.

Otrăvirĭ în massă. Din Petersburg sosesce o telegramă, care spune, că în institutul cel mai mare de fete din capitala Rusiei, „Smolna", au fost înveninate 400 de persóne. Ḑilele aceste la prânḑ s'a împărţit elevelor la masă prăjiturĭ. Deja după amiaḑĭ cele mai multe eleve s'au îmbolnăvit şi séra erau 400 persóne, — eleve, profesorĭ, servitorĭ — carĭ aveau grozave durerĭ interne. S'a chemat în grabă medic; acesta a constatat înveninare. Ajutorul sosit la timp a scăpat pe cei mai mulţĭ, ḑece însĕ se luptă cu mórtea. In urma cercetărilor stricte ale poliţiei s'a aflat, că un bucătar din rĕsbunare, fiind-că a fost dat afară, a pus arsenic în aluat. Casul a produs mare sensaţiă în întreg oraşul.

Din România.

Preşedinţia consiliului de miniştri va publica ḑilele acestea în „Monitorul Oficial" decretul pentru convocarea Corpurilor legiuitóre în sesiune ordinară pentru ḑiua de 15 Noemvrie.

Decretul a şi fost semnat de M. S. Regele.

*

Un d-n Strezoff, care se presentase la Curtea cu jurĭ din Bucurescĭ, ca representant al ḑiarului „La Bulgarie" pe când în realitate este redactor la „Les Reformes", constatându-se că este trimis al comitetului suprem macedonean din Sofia, s'a notificat sĕ părăséscă ţéra, ceea-ce a şi făcut.

*

D-l G. Danielopol a fost confirmat decan al facultăţei de drept dela Universitatea din Bucurescĭ.

*

O scire din Iaşĭ anunţă, că aséră, la órele 6, o bandă de cincĭ criminalĭ a atacat în pădurea Voineştilor o trăsură în care se aflau dómnele Maria şi Elena Poroineanu, maltratându-le grav şi prădându-le de o mare sumă de banĭ şi o mulţime de lucrurĭ. Autorităţile administrative şi judiciare sunt în urmărirea criminalilor.

*

Incassările din taxa ţuicei, după calculele făcute la ministerul de finanţe, se speră a da resultate mai bune decât cele aşteptate. Astfel numai în Bucurescĭ taxările la ţuică au atins suma de 100,000 lei.

*

Incasările Statului s'au ameliorat fórte mult în timpul din urmă. Deja cuponul de 3 Noemvrie s'a achitat la Berlin. Acest cupon era în valóre de 4 milióne 500,000 lei,

*

După cum am anunţat deja, M. S. Regele va părăsi Sinaia Marţĭ 7 c. st. v. Publicul Bucurescilor pregătesce Suveranilor la sosire o mare manifestaţie.

NECROLOG. Subscrişii cu inima plină de durere anunţă cunoscuţilor mórtea intrevenită a iubitului **Simeon Oros**, advocat şi membru ordinar al Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român, membru comitatens, după un morb greu şi îndelungat împărtăşit cu sf. taine în 15 Noemvrie la órele $5^1/_2$ a. m. în anul 59 al vieţii şi al 28 ai căsĕtoriei sale. S'a înmormêntat în Şimleu la 17 Nov. n. c.

Fie-ţĭ somnul lin!

Ludovica Oros născ. Aciu ca soţiă, Georgiu Oros ca frate, Vas. Popp, Teodor Popp unchĭ, Anna Popp, Ileana Popp ca mătuşă şi ceilalţĭ consângenĭ.

DIVERSE.

Un curios cas de mórte. Revista francesă „La Nature" primesce din San-Paulo (Brasilia) dela un medic numit Oclanio Pusso următórea scire despre un cas de nenorocire întêmplat între împrejurărĭ de tot curióse: „De curênd a murit în orăşelul Anhumao din statul S. Paulo un Mulat, în urma unui cas fórte tragic. Nenorocitul era de profesiune vênător şi într'o ḑi, esercіându-şĭ profesiunea, a fost muşcat la degetul mic dela mână de un şerpe mare veninos (Lachesis rhombeata). Vênătorul vĕḑênd pericolul, degrabă s'a decis şi şi-a tăiat degetul muşcat, care după aceea a fost acoperit de furnicĭ. După trei ḑile vênătorul se abătŭ érăşĭ pe la acel loc nenorocos, ca sĕ-şĭ îngrópe degetul. El află înse din acel deget numai ósele, pe care se aflau nisce furnicĭ marĭ negre numite sará-sará, fórte veninóse. Acestea furnicĭ au atăcat pe vênător, muşcându-l de gât, de pleópa ochiului şi de braţ. Nóptea am fost chemat la el. Bolnavul avea tóte simptómele caracteristice unui înveninat în urma muşcăturilor de şérpe. Durere, ajutorul sciinţei a sosit prea târḑiu, nenorocitul a murit între cele mai grozave chinurĭ".

Literatură.

Noţiunĭ de Economia Vitelor, preţiósa scriere economică a d-lui *I. St. Furtuna*, ediţiunea *a treia* cu 137 ilustraţiunĭ şi 224 pag. Opul acesta nu se ocupă numai cu vitele, ci cu tot ce privesce o bună gospodăriă, începênd dela boi, cai, oi, capre, porcĭ, măgarĭ, şi aşa pe rênd până la cel din urmă puiŭ de găină, gâscă, curcă, raţă, ba merge chiar până la ouă arătând şi acestea cum se păstréză, carĭ sunt mai bune etc. Acest op economic scris cu multă cunoscinţă de causă şi fórte bogat în cuprins, a fost premiat de Societatea centrală de agricultură din România şi e aprobat de ministeriul român al cultelor şi instrucţiunei publice pentru scólele şi pentru bibliotecile poporale. Se póte procura şi dela Tipografia „A. Mureşianu" cu 2 cor. plus 10 banĭ porto.)

*

Antropomorfisme şi Antiantropomorfisme în limba română de *Nicolae Sulică.* In limba nóstră scrierile de felul acesta sunt rare şi scrierea acésta a d-lui profesor la gimnasiul român din loc Nic. Sulică se distinge nu numai prin conţinutul sĕu bogat şi sistematic, prelucrat după stricta metodă scienţifică, ci şi prin limbagiu sĕu scris la înţelesul tuturor Autorul e cunoscut şi din scrierile sale folkloricefilologice de până acum. Cartea ce anunţăm acum, se póte procura dela Tipografia A. Mureşianu cu 40 cr. séu 80 banĭ (plus 5 banĭ porto).

*

Din *„Cura de apă"* ed. IV, apărută de curênd, se pot procura esemplare şi dela Tip. „A. Mureşianu" cu 3 cor. plus 20 banĭ porto. Legată în scórţă şi cu esterior plăcut 4 cor. plus 30 b. porto. Cura lui Kneipp e cunoscută în tótă lumea şi scrierile sale cu preţiósele poveţe igienice ar trebui sĕ se afle în tótă familia, precum şi în bibliotecile poporale, căcĭ ţĕranii pot profita mai mult de ele. Opul cuprinde peste 600 pag, şi are o scală alfabetică a tuturor bólelor şi poveţelor de carĭ se tractéză în op, în numĕr cam de *2200.*

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Têrgul de rîmătorî din Steinbruch.

Starea rîmătorilor a fost la 12 Nov. n. de 35,402 capete, la 13 Nov. au întrat 346 capete şi au eşit 236 capete, rĕmânênd la 14 Nov. n. un numĕr de 35,512 capete.

Se notéză marfa unguréscă: veche grea dela 00—00 fil. tînĕră grea dela 96—98 fil., de mijloc dela 96—97 fil., uşóră dela 96—98 fil. — Sêrbéscă: grea 94—96 fil., de mijloc 93—94 fil., uşóră 92—94 fil. kilogram.

Bursa de Bucuresci

din 15 Nov. 1900.

Valori	Do-bêndă	Scad. cup.	Cu banî gata
Renta amortisabilă	5%	Apr.-Oct	87.—
„ „ Impr. 1892 . . .	5 „	Ian.-Iul	88.-
„ „ din 1893 . . .	5 „	„ „	88.--
„ „ 1894 int. 6 mil.	5 „	Apr.-Oct.	—.—
„ „ Impr. de 32½ mil.	4 „	Ian.-Iulie	74 —
„ „ Impr. de 50 mil. .	4 „	„ „	75.—
„ „ Impr. de 274 m. 1890	4 „	„ „	75 -
„ „ Impr. de 45 m. 1891	4 „	„ „	75.-
„ „ Im. de 120 mil. 1894	4 „	„ „	75 --
„ „ Impr de 90 mil. 1896	4 „	„ „	74.½
Oblig. de Stat (Conv rurale)	6 „	Mai-Nov.	74.½
„ Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	—.—
„ comunei Bucurescî 1883	5%	Ian.-Iul.	— —
„ „ „ din 1884	5 „	Mai-Nov.	—.—
„ „ „ din 1888	5 „	Iun.-Dec.	—.—
„ „ „ din 1890	5 „	Mai-Nov.	.—
Scrisurî fonciare rurale . . .	5 „	Ian.-Iuli.	90 ⅛
Scris. fonciare rurale din 1880	4 „	„ „	74.¼
„ „ urbane Bucuresc	5 „	„ „	79.¼
„ „ „ Iaşî . .	5 „	„ „	73 —
Oblig. Soc. de basalt artificialî	6 „	„ „	—.—
	V. N.		
Banca Rom. ult. div. fr. 12.81	500	150 v.	— --
Banca Nation. ult. div. 88.—	500	într. v.	21 60
Banca agricolă	500	150 v.	280 —
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	într. v.	210 —
Naţionala de asig. ult. div. lei 43	200	„ „	384.—
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	250	„ „	385.—
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	„ „	—.—
Soc. rom. de hârtie ult. —.—	100	„ „	—.—
„Patria“ Soc. de asig. ult. 4 lei	100	„ „	—.—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	200	„ „	90.—
„ „ „ „ 2 em. u. d. 0	1000	„ „	—.—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	„ „	— —
„Bistriţa“ soc. p. f. hârtii 30 l.	1000	„ „	—.—
Sociat. p. constr de Tramaxs	200	„ „	—.—
20 franci aur	—	„ „	—.—
Fabricile Unite de gazóse. . .	12	„ „	85.—

Scompturî:

Banca naţ. a Rom.	5%	Paris	3%
Avansurî pe efecte	9 „	Petersburg . .	6%
Casa de depunerî	12 „	Berlin	5%
Londra	3 „	Belgia	4%
Viena	4½	Elveţia	5%

Cursul la bursa din Viena.

Din 18 Novembre n. 1900.

Renta ung. de aur 4%.	115.20
Renta de coróne ung. 4%. . . .	90.35
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	119.65
Impr. căil. fer. ung. înargint. 4½%	99.85
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.50
Bonurî rurale ungare 4%	90 75
Bonurî rurale croate-slavone . . .	92.50
Impr. ung. cu premii	161.—
Losurî pentru reg. Tisei şi Seghedin .	141.—
Renta de argint austr.	98.25
Renta de hârtie austr.	97.95
Renta de aur austr.	115.20
Losurî din 1860.	133.50
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	16.92
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	672.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	661.—
Napoleondorî.	19.20
Mărcî imperiale germane	117.70
London vista.	240.65
Paris vista	.95.87½
Rente de coróne austr. 4% . . .	98.40
Note italiene	90.75

Cursul pieţei Braşov.

Din 19 Novembre. 1900.

Bancnota rom.	Cump. 18.96	Vênd.	18.96
Argint român.	Cump. 18.80	Vênd.	18.88
Napoleond'orî.	Cump. 19.12	Vênd.	19.18
Galbenî	Cump. 11.20	Vênd.	11.30
Ruble Rusescî	Cump. 127.—	Vênd.	—.—
Mărcî germane	Cump. 117.60	Vênd.	117.68
Lire turcescî	Cump. 10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100.—	Vênd.	101.—

ANUNCIURI
(inserţiuni şi reclame)

sunt a se adresa subscrisei administratiunî. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orî.

Admi istr. „Gazetei Trans.“

ABONAMENTE
LA
„GAZETA TRANSILVANIEI“

Preţul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunî	3 fl. —
Pe şése lunî	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunî	10 fr.
Pe şése lunî	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe şése lunî	1 fl. —
Pe trei lunî	50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe an	8 francî.
Pe şése lunî	4 francî.
Pe trei lunî	2 francî.

Abonamentele se fac mai uşor şi mai repede prin **mandate postale.**

Domnii carî se vor abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămurit şi a aráta şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria **Nic. I. Ciurcu** şi la **Eremias Nepoţii.**